

วินัยและการรักษาวินัย

โดย นางสาวภัทราภรณ์ คำสังข์
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

๑. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนในเรื่องการรักษาวินัย
๒. สรุปลุ่จุดมุ่งหมายและความสำคัญของวินัยได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

สรุปเนื้อหา

๑.ความหมายและความสำคัญของวินัย

วินัย หมายถึง วินัยเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตาม เพื่อให้ดำรงตนในแนวทางที่เหมาะสม อันนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งต่อตนเองและสังคม ซึ่งรวมถึงการประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และธรรมเนียมของสังคม

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ คำว่า “วินัย” หมายถึง ระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับคำว่า Discipline ในภาษาอังกฤษ ที่หมายถึงเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้น วินัยจึงเป็นกฎเกณฑ์หรือแนวทางที่ช่วยกำกับพฤติกรรมของคนในองค์กรให้ดำเนินไปในทิศทางที่เหมาะสม

การรักษาวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยอย่างเคร่งครัด ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยต้องระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน และไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง หากพบการกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยทันที เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่เหมาะสมแก่ผู้อื่น

การรักษาวินัยที่ดีไม่เพียงขึ้นอยู่กับข้าราชการที่ต้องเรียนรู้ สำนึก และตระหนักในหน้าที่ของตนเท่านั้น แต่ผู้บังคับบัญชาก็มีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดี รวมถึงการดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัยอย่างเหมาะสม

๒.ข้อกำหนดเรื่องวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญกำหนดให้ข้าราชการต้องรักษาวินัยตามข้อห้าม และข้อปฏิบัติที่บัญญัติไว้โดยเคร่งครัด ดังนี้

วินัยต่อประเทศชาติ – สนับสนุนและวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ – ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ มากกว่าประโยชน์ส่วนตน

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา – ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย

วินัยต่อประชาชน – ให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างเป็นธรรม ไม่ก่อกวน ไล่ล่า คุกคาม หรือเหยียดหยาม

วินัยต่อผู้ร่วมงาน – รักษาความสามัคคี มีความสุภาพเรียบร้อย และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

วินัยต่อตนเอง – ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักษาชื่อเสียง และไม่กระทำการใด ๆ ที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติคุณ

๓.การรักษาวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยปฏิบัติตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

ข้อปฏิบัติที่ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องดำเนินการ

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

(๒) ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของราชการ

(๓) มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและความก้าวหน้าต่อทางราชการ ด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาผลประโยชน์ของราชการ

(๔) ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง หากเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อราชการ ต้องเสนอความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวน และหากยังยืนยันคำสั่งเดิม ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๕) อุทิศเวลาให้กับราชการ และไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่

(๖) รักษาความลับของทางราชการ

(๗) วางตัวสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติงาน

(๘) ต้อนรับ อำนวยความสะดวก ปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ

(๙) วางตนเป็นกลางทางการเมือง ทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการ

(๑๐) รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตนและตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่ให้เสื่อมเสีย

ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการที่ขัดต่อวินัย ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามรายงานเท็จ ต้องไม่แจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จต่อผู้บังคับบัญชา รวมถึงการปกปิดข้อมูลที่ควรแจ้ง ซึ่งถือเป็นการรายงานเท็จเช่นกัน

(๒) ห้ามปฏิบัติหน้าที่ข้ามผู้บังคับบัญชา เว้นแต่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงกว่า หรือได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษ

(๓) ห้ามใช้ตำแหน่งราชการแสวงหาผลประโยชน์ ต้องไม่อาศัยหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนเพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ห้ามประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่

(๕) ห้ามกระทำการที่ขัดต่อความเที่ยงธรรมและศักดิ์ศรีของตำแหน่ง รวมถึงการยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ที่อาจส่งผลให้ขาดความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งราชการ

(๖) ห้ามดำรงตำแหน่งในภาคธุรกิจ ต้องไม่เป็นการจัดการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๗) ห้ามกลั่นแกล้งหรือกดขี่กันในการปฏิบัติราชการ

(๘) ห้ามล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

(๙) ห้ามดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนที่มาติดต่อราชการ

การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ ถือเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ จนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่บุคคลใด หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

(๒) การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์ที่แสดงถึงความจงใจฝ่าฝืนระเบียบของทางราชการ

- (๔) การประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๕) การกระทำที่รุนแรงต่อประชาชน รวมถึงการดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนที่มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
- (๖) การกระทำความผิดอาญา ต้องโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือเป็นความผิดลหุโทษ
- (๗) การละเว้นหรือฝ่าฝืนข้อปฏิบัติและข้อห้ามที่กำหนดไว้ จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

๔. โทษของการกระทำผิดวินัย

ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ
• ภาคทัณฑ์ • ตัดเงินเดือน • ลดเงินเดือน • ปลดออก • ไล่ออก	• ภาคทัณฑ์ • ตัดเงินค่าตอบแทน • ลดเงินค่าตอบแทน • ไล่ออก	• ภาคทัณฑ์ • ตัดค่าจ้าง • ลดค่าจ้าง • ปลดออก • ไล่ออก

วินัยและการรักษาวินัย ข้าราชการที่ดี เก่ง และประสบความสำเร็จ มีหลักประพฤติ ต้องมี ๓ ครอง คือ

- ครองตน** – ปฏิบัติตามระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบหน้าที่ ใฝ่รู้ พัฒนาตนเอง มีคุณธรรม ไม่ข้องเกี่ยวอบายมุข และไม่ก่อกวนผู้อื่น
- ครองคน** – สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร เคารพผู้บังคับบัญชา เมตตาผู้ใต้บังคับบัญชา ประสานงานอย่างราบรื่น และให้บริการประชาชนด้วยความใส่ใจ
- ครองงาน** – ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม มุ่งพัฒนางาน และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประชาชนเป็นสำคัญ

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

ปฏิบัติตามกฎระเบียบและนโยบายขององค์กร เช่น การรักษาความลับ ชื่อสัตย์ และเคารพคำสั่งผู้บังคับบัญชา ช่วยให้การงานถูกต้องและยุติธรรม ลดความผิดพลาดและการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย ส่งเสริมความเชื่อมั่นจากประชาชน และทำให้ข้าราชการมีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเองได้ ซึ่งช่วยให้การทำงานราบรื่นและไม่เกิดความเสียหายต่อองค์กรและสังคม

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ต่อตนเอง ข้าราชการที่ได้เรียนรู้วินัยและรักษาวินัย จะได้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามระเบียบ แบบแผน เข้าใจผู้ร่วมงาน ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม อำนวยความสะดวกต่อผู้มาติดต่อราชการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ต่อองค์กร ข้าราชการที่มีวินัยและรักษาวินัยจะช่วยให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความสามัคคีภายในองค์กร ลดปัญหาความขัดแย้ง ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และสร้างภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือให้แก่หน่วยงาน
- ต่อสาธารณะ ประชาชนจะได้รับบริการที่มีคุณภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรม เกิดความไว้วางใจต่อหน่วยงานภาครัฐ ลดปัญหาการทุจริตและการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ส่งผลให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย และเกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับประชาชนในการพัฒนาประเทศ

แหล่งที่มา

หลักสูตร : วินัยและการรักษาวินัย

บรรยายโดย : นางนลินี คุณะติลล จำปาทอง ผู้อำนวยการกลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน

สถาบัน/หน่วยงาน/ระบบ : กรมพัฒนาที่ดิน

รูปแบบหลักสูตร : LDD e-Learning

ช่วงเวลาการฝึกอบรม : มีนาคม ๒๕๖๘